

De Steenarend in Zwitserland. — In de laatste aflevering van „Der Ornithologische Beobachter (L'Ornithologiste)“ deelt Prof. Dr. F. ZSCHOKKE uit Basel de volgende waarneming mede, die ik niet kan nalaten hier te herhalen:

„Steinadler, *Aquila chrysaetos* (L.). Montag, den 27 August. 1923, vormittags 11 Uhr, nahe dem Gipfel des Piz Murter im Nationalpark: Ueber unseren Häuptern kreisen gleichzeitig neun Steinadler. Ein wunderbares Flugbild. Beobachtungsdauer ungefähr 10 Minuten.“

Dit is wel een bewijs voor de beteekenis van het uitgestrekte natuureservaat, al heeft de waarneming vermoedelijk niet op louter broedvogels uit het park betrekking.

De toekomst van den Steenarend buiten de parkgrenzen is echter nog verre van verzekerd. Regelmatig duiken er in de Zwitsersche dagbladen berichtjes op over „Adlerschaden“, die gewoonlijk sterk overdreven of uit de lucht gegrepen zijn en die moeten dienen, om tegen dezen vogel stemming te maken. Merkwaardig is in dit opzicht hetgeen hierover in de „Ornith. Beob.“ van Augs. 1921 (S. 170—173) te vinden is.

Een telling van het aantal bezette horsten van Steenarenden in het Berner Oberland vond plaats in het voorjaar van 1922 en gaf tot uitkomst nul.

ALBERT HESS, voorzitter der Schweiz. Gesellsch. f. Vogelkunde u. Vogelschutz, op wiens initiatief het onderzoek gehouden werd, teekent hierbij aan: „Keiner der Wildhüter konnte einen besetzten Horst nachweisen! Zweifellos sind aber noch solche vorhanden; aber wo? Dabei wird in den letzten Jahren immer über die Zunahme der Adler und des Adlerschadens berichtet. Wirklich interessant.“

Latere berichten melden dat in 1923 het bekende arendpaar van den Schwarzen Mönch in het Lauterbrunnental, dat eenige jaren geleden verdreven was door het doodschieten van de jongen in het nest, na een drie-jarig nomadenleven de oude horst weer betrokken heeft.

Om een idee te geven van de vervolging waaraan ook in 1923 de Steenarend bloot stond, zij tenslotte medegedeeld, dat de afgeloopen (XXe) jaargang van bovengenoemd tijdschrift alleen al het plunderen van 5 nesten vermeldt (hiervan had er 1 intusschen nog in 1922 plaats) benevens het schieten van een jongen (vlucht 170 c.M.) en een ouden vogel (vlucht 200 c.M.).

G. A. B.

Goudvink op Ameland. — Een paar dagen geleden zag ik hier in een tuintje, midden in 't dorp, den grooten goudvink. Van nature is deze vogel al niet schuw, doch de honger deed hem tot op een paar meter afstands van me naderen. Wonder mooi staken het prachtige rood van de borst en de pikzwarte kop tegen de schitterend witte sneeuw af. 't Was volstrekt geen verkleumde vogel, want toen hij even daarna opvloog, waren zijne bewegingen krachtig en levendig.

Gisteren (30 December) bracht de kooiker mij een brandgans (*Branta leucopsis*). Hij had den vogel dicht bij zijne woning bemachtigd.

Nes. Ameland, 31 Dec. 1923.

D. WOLTMAN.

Aardige Paddestoelen 1923. *Craterellus sinuosis* (op Terschelling enkele exempl.)

Crucibulum vulgare dit jaar vrij veel.

Peziza's veel (zoowel soorten als exempl.): *scutellata*, *aeruginosus*, *fructigena*, *vesiculosa* en *badia*.

Russula: *integra*, *lepida* en *veternosa*.

Helvella: *lacunosa* en *crispa* (zeer groote exempl. van ± 15 c.M.).

Lepiota carcharius, een pracht paddestoeltje.

Merulius papyrinus.

Geoglossum glabrum, dit jaar meer dan gewoonlijk.

Groningen.

H. v. DIJK.

Van 't Scheveningsche strand. — Donderdagmiddag na Kerstmis zijn hier op het strand duizenden doode zeesterren aangespoeld; langs de hoogwaterlijn lag een laag, die op sommige plaatsen wel 3 M. breed en 3 d.M. hoog was, de schelpenvisschers haalden er dan ook karrenvol van weg. Door dezen overvloed van voedsel waren heele scharen vogels aangelokt

natuurlijk meest meeuwen, waaronder ik geen zeldzame soorten heb opgemerkt; maar ook strandlooptjes, n.l. drieteenige, kleine-, kleinste-, krombek- en bonte strandloopers en sneeuwgorzen. Zaterdag zag ik, behalve de reeds genoemde soorten nog een steenlooper en 2 tureluurs. Toen ik vandaag echter op het strand kwam, waren alle zeesterren verdwenen; wat de menschen niet weggehaald hadden, was door den vloed weggespoeld, maar toch waren er nog heel veel meeuwen en enkele strandloopers, maar ook 2 alpenleeuwerikken en een troep van 23 wulpen trok over.

P. BOUMA.

Nachtelijk gerucht van Spreeuwen. — Dezer dagen werd ik getroffen door een voorval dat ik interessant genoeg vind, om het U even mede te deelen.

Ik liep 's nachts om 2 uur Woensdagavond op de Ceintuurbaan en hoorde vogels. In de richting van 't geluid gaande vond ik een paar toomen van 8 à tien spreeuwen die in den snerpande Oostenwind in 't heldere maanlicht een drukte zaten te maken, zooals alleen een uitgelaten spreeuw dat kan doen. Ze vlogen van tak tot tak maar gingen niet verder dan 3 boomen. Het einde van 't avontuur heb ik niet afgewacht, maar gedurende een half uur heb ik in groote verbazing alles gadegeslagen. Droomgeluiden waren het niet, ik herhaal nogmaals: het was uitbundig en zot gezang.

Een kennis van mij, de heer Lens, heeft ongeveer dit zelfde gehad Maandagavond omstreeks half acht, toen hij langs de populieren in den tuin van 't concertgebouw liep.

Ik vind het een echte streek van Tijn Uilenspiegel-Spreeuw. Wanneer U een verklaring weet of vermoedt, zoudt U me zeer verplichten, mij daarvan een heel korte mededeeling te doen.

K. VAN DER BLONK.

Levende Sepia op onze kust! — Naar aanleiding van het onzekere bericht dienaangaande in de Lev. Nat. van 1 Febr., kan ik U mededeelen, dat ik in Augustus 1922 eenige dagen ná een Westerstorm, enkele exemplaren levend gevangen heb in de buurt van Noordwijk aan Zee. Eén groot en gaaf exemplaar heb ik opgezet op formalin.

Het vangen werd zeer bemoeilijkt, doordat het nog vlugge dier telkens het water geheel zwart kleurde wanneer men te dichtbij kwam. Misschien intere seert het U ook dat omstreeks dien tijd eveneens een pas gestorven gaaf exemplaar zonnevisch ($\pm 1\frac{1}{2}$ d.M. lang) aanspoelde, hetwelk ik ook op formalin heb.

Voûte, Utrecht.

Een Nieuwe Bond. — Hierbij deel ik u mede, dat den 2den van deze maand is opgericht de *Bond van Haagsche Nat.-Historische Schoolvereenigingen*, waarbij op 't oogenblik 4 vereenigingen zijn aangesloten.

C. GOEDKOOP,

Scheveningsche weg 24, Den Haag.

Secr. v. d. Bond.

Antwoord op de waarschuwing. — Het verwijt, dat Lieftinck mij over mijn nonchalance maakt is, dat beken ik eerlijk, niet onverdiend. Maar Lieftinck gaat toch, tenminste nu hij niet met den aard der libellenwaarnemingen op de hoogte was, te ver met zijn verwijt, ook in algemeen opzicht, want „het niets aan hebben” en „waardeloos zijn” van waarnemingen kan niet gelegen zijn in het feit, dat de genoemde voorwerpen niet door bevoegden worden verzameld en gedetermineerd. Daarom wil ik op zijn enthousiaste critiek even antwoorden.

Toen ik mij daar in de tweede week van Juli op een smoorheeten dag op de kale zandplaten tusschen Rottumeroog en Schiermonnikoog bevond, is het niet bij mij opgekomen om Lieftinck een kaartje te sturen of een telegram. Daar was midden in de Waddenzee weinig gelegenheid voor, des te meer, omdat wij ook hotjes moesten vangen om onze voorraad voedsel aan te vullen. Wij hebben dus enkele van de passerende libellen gevangen na heel wat manoeuvres à la Prikkebeen, want zij waren verbazend vlug en 't was geweldig warm. Enkele libellen zijn door mij meegenomen, om te determineren met de lijst in „De Levende Natuur” van Heimans. Dat ging echter nogal haastig in zijn werk, omdat ik net op 't laatste nippertje thuis kwam en door moest reizen naar Zutphen, waar de journalistieke arbeid in de vacantieperiode — weinig gelegenheid gevend, om aan de libellenwaarnemingen terug te denken en de noodige aandacht te schenken — mij wachtte.

Mijn determinatie (men zie vorige aflev.) berustte dus niet op „zoo maar even zien”,